

РАДЯНСЬКИЙ ВИМПЕЛ НА ПЛАНЕТИ МАРС

Радянська автоматична станція «Марс-2» виведена на міжпланетну траєкторію 19 травня 1971 р., пролетівши відстань близько 470 млн. км, 27 листопада вийшла на орбіту штучного супутника Марса.

Космічний політ автоматичної станції до планети Марс тривав 192 дні.

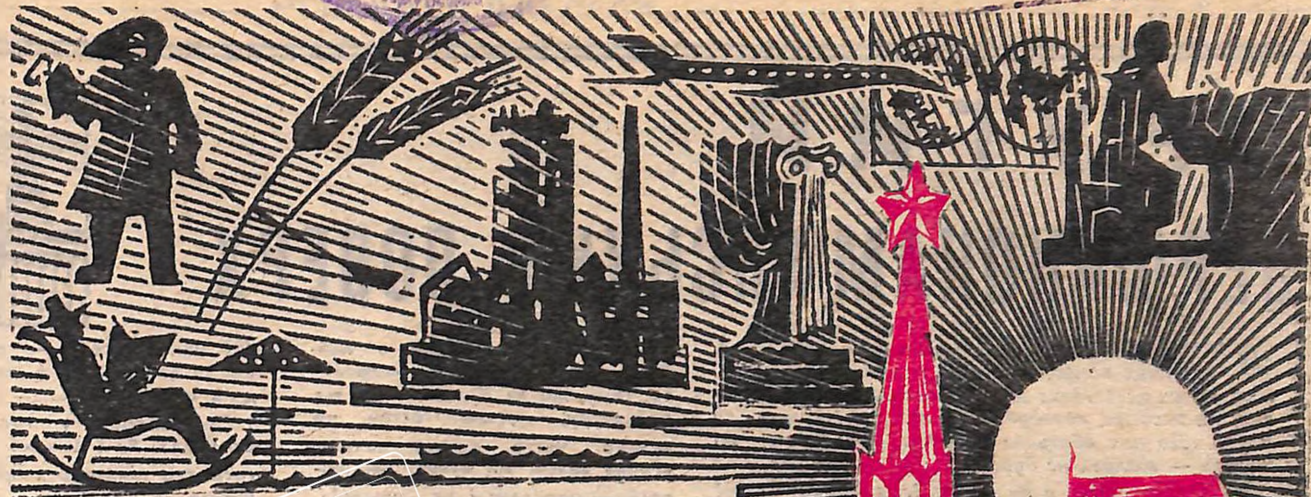
Після проведення маневру станція вийшла на траєкторію, яка проходить на відстані 1,380 кілометрів від поверхні Марса.

При підльоті автоматичної станції до планети від неї було відокремлено напсулу, що доставила на поверхню Марса вимпел із зображенням Герба Радянського Союзу.

Згідно з програмою польоту, о 23 годині 19 хвилин було проведено гальмування станції, після чого її швидкість зменшилась і вона перешла на орбіту штучного супутника Марса.

Тривав політ станції «Марс-3». 29 листопада на 21 годину московського часу станція перебувала на відстані 138,3 млн. км. від Землі, пролетівши близько 472 млн. км.

ТАРС

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XII
№ 144 (1468).

СУБОТА, 4 грудня 1971 року

Ціна 2 коп.

«О СНОВОЮ соціалістичної держави і найповнішим втіленням її демократичного характеру є у нас, як відомо, органи народної влади — Ради депутатів трудящих», — наголосив на XXIV з'їзді КПРС Л. І. Брежнєв. Більш як два

Так було і тоді, коли я від'їжджав на третю сесію Верховної Ради СРСР, яка мала затвердити державний п'ятирічний план розвитку народного господарства на 1971—1975 роки. Хоч з його проектом всі вже були ознайомлені, у

цілком під силу. Більше того, багато виробничих колективів, переглянувши свої можливості, виступили з ініціативою «П'ятирічку — за чотири роки!».

Б АТЬКІВЩИНА неухильно йде по шляху, вказаному партією, добивається все нових і нових успіхів у комуністичному будівництві. План дев'ятої п'ятирічки передбачає дальший могутній розвиток промисловості і сільського господарства, прискорення науково-технічного прогресу і здійснення єдиної державної технічної політики, зростання продуктивності праці, підвищення ефективності і якості капітального будівництва. Він містить широку соціальну програму, яка охоплює значно більше, ніж у минулому, всі сторони життя людини. Достатньо сказати, що протягом п'ятирічки реальні доходи на душу населення збільшаться на 31 процент. Великого розвитку набере житлове будівництво, значно поліпшиться побутове та медичне обслуговування населення тощо.

Але не слід ніколи забувати про те, що за виконанням програми п'ятирічки стоїть самовідданий труд. Радянські люди словом і ділом схвалюють накреслення партії. Невтомна діяльність партії, вироблені нею плани надихають трудящих нашої країни на великі трудові звернення. Успішне виконання дев'ятого п'ятирічного плану — справа всього радянського народу. Цьому і творчості держання молоді зміни — комсомольці, які мають бути серед перших у всенародній ініціативі.

ЗАВТРА — День Конституції СРСР

НА ВІРНИСТЬ ПАРТІЇ, ВІТЧИЗНІ

ОБЛАСНІ ЗБОРИ СТУДЕНТІВ
ТА УЧНІВ ТЕХНІКУМІВ

Вчора в приміщенні обласної філармонії відбулися обласні збори активу студентів та учнів технікумів. Збори відкрив перший секретар обкому ЛКСМУ М. Г. ГАЙДАМАКА.

З доповіддю «Про завдання студентів вузів і учнів середніх спеціальних навчальних закладів по виконанню рішень XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП України» виступив перший секретар обласного комітету КП України МИХАЙЛО МИТРОФАНОВИЧ КОБИЛЬЧАК.

В зборах взяли участь члени бюро обкому партії Д. С. СИВОЛАП, І. П. ВАЛЯВСЬКИЙ, знатні люди Кіровоградщини Герої Радянського Союзу Г. В. БАЛИЦЬКИЙ, А. Ф. ХУДЯКОВА, Герої Соціалістичної Праці бригадир тракторної бригади колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району В. І. МОТОРНИЙ, директор Богданівської СШ Знам'янського району І. Г. ТКАЧЕНКО.

Після обговорення доповіді учасники зборів одностайно прийняли вітальні листи на адресу ЦК КПРС та ЦК КП України.

(Докладний звіт про збори — в наступному номері).

СПРАВА НАРОДУ — СПРАВА ТВОЯ

В. МАЛЄЄВ,

машиніст електровоза Знам'янського
локомотивного депо, депутат Верховної Ради СРСР.

Мільйони депутатів управляють справами нашої країни. Їм виборці віддали голоси, довірили свої долі і долю Вітчизни.

Радянська Конституція забезпечила нашому народові найдемократичніший устрій. До органів влади обираються ті, що зарекомендували себе, як хороші трудівники, чесні громадяни, люди чуйні і принципи. Знайомлячись із депутатами Верховної Ради СРСР під час сесій, переконуєшся у цьому. Хто вони, обранці народу? Це — робітники і колгоспники, інженери і вчителі, вчені, радянські і партійні працівники. Найвищий орган Радянської влади представляють виходці із всіх верств населення.

Мені, як депутату, доводиться часто зустрічатися із своїми виборцями. Вони діляться планами, дають добрі поради, звертаються по допомогу. Вони йдуть до свого депутата, тому що знають: їхні слова не залишаться поза увагою. Так було, коли робітники локомотивного депо вирішили збудувати простору їдальню, або ж коли постало питання про спорудження у місті Знам'яні дев'ятиповерхового житлового будинку.

робітників знаходились свої побажання. І це не дивно. Адже наша країна — велика сім'я. Як вона буде розвиватись, що потрібно зробити для втілення у життя накреслень партії, хвилює кожного.

Виступаючи в обговоренні доповіді Голови Ради Міністрів СРСР О. М. Косигіна, багато депутатів пропонували свої доповнення. Побажання були враховані.

Ще й досі знаходжусь під враженням від сесії Верховної Ради СРСР. По-діловому обговорили ми план дев'ятої п'ятирічки. У перервах зустрічались з членами Уряду і по-товариському вели розмову. Так, пригадую, Гнат Трохимович Новиков підійшов до мене:

— То як, Володимире Михайловичу? Ростає Знам'янке?

— Звичайно, — кажу, — тільки от матеріалів для опорядження Палацу культури не вистачає.

— Зайдіть до мене після засідання. Порадимося...

Проект п'ятирічного плану вражає великими завданнями, які поставлені партією перед народом. Наша країна досягла такого ступеню розвитку, що ці завдання їй

ПРАПОР УДАРНОЇ

УРОЧИСТА ПОДІЯ В МОЛОДИХ БУДІВЕЛЬНИКІВ ПОБУЗЬКОГО НІКЕЛЕВОГО ЗАВОДУ

ГОЛОВАНІВСЬК. (Телефоном). Близько чотирьохсот молодих будівельників Побузького нікелевого заводу зібралися на свій урочистий мітинг, з нагоди дійсної урочистої події, Комсомольцям і молоді будованого заводу напередодні свята Дня Конституції СРСР вручено прапор республіканської ударної комсомольської будови.

Затамували подих молоді побужани. Сергій Мещеряков, заступник начальника штабу ударної будови, преклоняє коліна перед червоним полотнищем і підносить його край до уст. То клятва від сотень юних сердець молодих, що з'їхалися з всієї України, щоб власними руками возвести ще один промисловий велет, який буде гордістю республіки.

— Ми не пошкодуємо молодих сил і вміння, палкого комсомольського вогню, щоб якнайкраще виконати завдання партії — ввести до ладу Побузький нікелевий, — говорить арматурник Михайло Штука, секретар комсомольської організації БУ-6.

З визначною подією будівельників ударної поздоровили заступник начальника республіканського штабу ударних комсомольських будов Г. С. Люлька, що вручив прапор, директор підприємства О. Є. Вурочкін.

Після мітингу відбулися звітно-виборні комсомольські збори, що обрали склад нового комітету. Очолити комітет доручили Івану Власюку.

В. ОЛЕКСЕНКО.

ДРУГИЙ

ПОВЕРХ

В КОЖНОМУ селі є второвані стежки до людей, без яких односельчани не уявляють свій день. Цих, таких необхідних людей, знаходять в їх кабінетах, на зведених новобудовах, на відкритті школи чи клубу. До них йдуть за порадою, допомогою, бо знають — відмови не буде.

Вторована стежка й до голови Вершинокам'янської сільської Ради депутатів трудящих Олени Іванівни Волошиної. Скоро минає одинадцять років з часу, коли ця поважана всіма жінка, очолює сільський парламент. На її очах виросло нове покоління громадян, змінилися обриси рідного села. Сьогодні Олена Іванівна розповідає про зростання добробуту вершинокам'янців у минулій п'ятирічці.

В молодості Прокіп Остапович очолював загін Червоної гвардії, боровся з ворогами Радянської влади у рідній Витязівці Бобринецького району. Спливали роки. Зараз він на заслуженому відпочинку. Велика радість для дідуся бавитись з онуками. Це для них завойовував Прокіп Остапович майбутнє.

На фото: П. О. ТРОЩИЛО з онуками Миколою, Людою, Тонею.

Фото В. НОВПАКА.

НАШЕ СЕЛО — одне з найбільших у районі. І, можливо, тому, що за 20 кілометрів від райцентру, нестачі гостей не знаємо. Часто можна почути: «Гарне село», «А вулиці які широкі — проспект і не менше!», або й коротке: «Краса яка!» Приємно стає від таких слів, бо щодня йдеш тими вулицями, бачиш їх новобудови, і мимоволі звикаєш, не помічаєш. Тоді-то й нагадуєш, що ось три роки тому тут не було школи, а на місці двоповерхового будинку був пустир.

В сільраді є карта-план забудови Вершинокам'янки. Привертає увагу така деталь: будинки майбутнього — двоповерхові. Значить, село виросте згодом на цілій поверх. І це стосується не лише соціально-культурних об'єктів. Вже незабаром розпочнеться будівництво 16-квартирного житлового будинку.

Багато змін в побуті трудівників села відбулося за минулу п'ятирічку. Почну з турботи про найменших громадян Вершинокам'янки. Для них побудовано двох типових дитячих ясел. В 1969—70 роках з'явилися нові дитячі ясла в третій бригаді. Так що сьогодні уже в усіх відділках колгоспу імені Ульянова цілорічно працюють дошкільні дитячі заклади. Відкриття їх можна сповна оцінити, якщо врахувати, що близько

400 жителів села — це молодь від 16 до 35 років. А, значить, будуть нові сім'ї.

Про молодих у нас турбота особлива. Як і кожний справжній господар піклуємось про збереження та закріплення кадрів на селі. В минулому п'ятиріччі одержали ключі від квартир 8 молодих сімей. В стадії будівництва зараз 16-квартирний будинок міського типу з усіма комунальними послугами. Хазяями в ньому стануть сім'ї молодих спеціалістів.

Хороший подарунок одержали нещодавно наші школярі. Днями 384 учні переселяться в нову десятирічну школу, збудовану за новим проектом. В їх розпорядженні будуть світлі класні кімнати, кабінети для практичних і лабораторних занять, актовий та спортивний зали, їдальня.

Рясніють обновами вулиці села. І бачиш їх як в центрі, так і на околицях. Лише за минулу п'ятирічку майже половина побудовано нові та капітально відремонтовано будинків колгоспників. Робиться все, щоб у квартирах було зручно і затишно. Напроти 28 кілометрів прокладено в селі водопровід. Багато сімей мають крани у своїх дворах, а в хатах — телевізори, газові плити, точно, як в справжнісінькій міській квартирі.

ЯК У МИНУЛІЙ, так і в новій п'ятирічці партія і уряд поліпшення добробуту хліборобів пов'язують з неухильним наближенням сільських умов життя до міських. В цьому плані особливо значення набуває сфера обслуговування, різноманітні побутові заклади на селі. У нас зараз працює їдальня, яка обслуговує одночасно до 80 чоловік, три роки тому вступила в експлуатацію лазня, будується хлібопекарня. На сьогоднішній день маємо солідну для наших масштабів торгівельну мережу: працює новий сільмаг, на території першого відділку відкрито продуктової та промтоварної магазини, в різних частинах села є ще три магазини. Торгівля наближається до покупця — це вже тенденція нового села. Зараз як історичне минуле згадують старожити про те, що колись за метром штанелю треба було йти в райцентр.

До значних обнов гармонійно вписалась широка брукована дорога, що прокладена по центру села довжиною в 4,5 кілометра, бетона дорога до гаража, яка недовзі буде продовжена до лікварні. А в центрі Вершинокам'янки на радість дітям, молоді і людям літнім з'явилось мальовниче водоймище-ставок.

Всі новобудови минулих років і ті, що з'являться в майбутньому, мають одну мету — поліпшити добробут сільського трудівника, наблизити сільські умови життя до міських. І темпи, з якими втілюється ця мета, — найкраще свідчення турботи партії й уряду про завтрашній день хлібороба.

О. ВОЛОШИНА,
голова Вершинокам'янської
сільської Ради депутатів
трудящих.

Новгородківський район.

ТРУДНОЩІ на людському шляху — це не виключення з правил, а більше — закономірність зростання людської індивідуальності. Досвід мого самостійного життя вимірюється кількома роками, і життєві формули в більшості виведені не мною, — спрямовані тим оточенням, мудрим і добрими людьми, які вчили мене жити.

Зараз я студент. А в цієї неспокоїної категорії молоді, звісно, які труднощі — знання здобувалось в боротьбі. Коли щось не виходить, (я завжди, наприклад, спіткнувся на «тисячах знаній», які потрібно здавати з англійської мови, та й вища математика не дарма зветься «вищою») — я згадую цих людей. Небагатослівного, з великими натрудженими долонями Костя Гнатівича Лихоля, тракториста, нагородженого орденом Леніна. Постають у мій уяві Антон Филипович Пожар, Андрій Федорович Осмацько — це всі батькові ровесники, що пройшли крізь війну, а після — скільки пам'ятаю

себе — вони в полі на тракторах та комбайнах. В моєму рідному Ташлику називають мене не інакше, як «Никифорів син пішов...» Батька мого знаю. Малим заслуговував розповідями про його бойові шляхи. Після війни небагато повернулося в село фронтовиків. Тож батьків досвід тракториста був неоцінним.

слухав поради, а потім — робота самостійно. Змалку люблю техніку. Порався б день і ніч біля комбайнів і тракторів.

А одного разу різко загальмував мотоцикл біля бригадного стану:

— Пашна, гайда в правління, діла є. Тільки швидше.

Із замасленими руками так і зайшов до правління.

«ПОВЕРТАЙСЯ ІНЖЕНЕРОМ...»

З того часу, як батько за руку вивів мене малого в поле, а сам, махаючи на прощання правцею, вів трактор у загінку, з тої пори мене манить до себе запах мастила та до рога. Почалася моя дорога. Йшла крізь школу, три роки праці в тракторній бригаді і привела до інституту. У бригаді працював спочатку з батьком, приглядався,

я. А там — засідання парткому. Секретар партійної організації В. А. Капінус тисне руку, а голова І. С. Борщ привітно посміхається з-за столу: «Вирішили ось рекомендувати тебе від колгоспу нашого на навчання до Кіровограда. Інженером хочемо тебе бачити. Як, не заперечуєш?» Звичайна в мене доля. Така, як і в моїх товари-

шів. Батьки — колгоспники. Шана їм в колгоспі від хліборобів. Мати, Ольга Максимівна, нагороджена медаллю «За трудову доблесть» і завжди її Іх син, намагався не відставати від них.

Тепер честь для мене найвища. А відповідальність — ще більша. Я — посланець колгоспу. Коли приїжджаю влітку додому, обов'язково заходжу в бригаду, до друзів. Цікавляться, як навчання — чи не важко...

Іноді буває важкувато. Але завжди згадую людей, в яких руни пахнуть чорноземом, моїх батьків, односельчан, звичайних радянських людей: вони прокладали для мене дорогу, вчили переборювати труднощі. Вони чечали на мене. І цю довіру я обов'язково випрабую.

Павло СИНЕЛЬНИК,
студент Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування, колгоспний стипендіат.

СПІВАЮТЬ СЕСТРИ СУХАРЕВСЬКІ

Афіша запрошувала до клубу на концерт місцевих аматорів. — А Сухаревські будуть виступати! — підходили до завідувача клубом односельчани.

Йшлося про доярок, сестер Галину і Катерину Сухаревських, які своїм майстерним виконанням українських пісень завоювали популярність серед сільських любителів співу.

Танцюристам аплодували гаряче. Та коли ведучий оголосив, що співатимуть сестри Сухаревські, ще до появи їх на сцені, зала виповнилась гучними оплесками.

Не шуми, малинонько,
Людя не розказуй...

І пісні, і лірична задума, і дівова бентежність перед великим життям, в якому вони ледь зробили перші свої кроки, і легкий смуток перед чимось невідомим.

В залі тиша, яку інколи називають мертвою.

— Що ж сталося, — переглядались за кулісами сестри, — невже цього разу не сподобалось?

Зачаровані пісню, слухачі якусь хвилину бачили перед собою калину, запечалену дівику, а потім, опам'ятавшись, вибухнули гучними оплесками, викликаючи співачок на сцену. Сестри співали ще і ще, а хлібороби вдячно проводжали їх після кожного виступу.

СУМНІВИ

Марія Климівна, подоївши корів, забігла на хвилю додому. Галина задумливо дивилася у вікно, проводжаючи поглядом хмарину, що пливала у високості. Плила, куди підганяв її вітер.

«Але ж людина — не хмарина, — думала дівчина. — Вона самостійно обирає свій шлях у житті. А зараз якраз та мить,

коли час подумати про свою власну життєву дорогу».

— Вітаю, доню, — мовила мати.

Галина підняла брови. В думках вже звиклася, що школу

добра. Старша, Катя, вже поруч працює, от би втрьох і на роботу ходили.

— Якіраз набирають на курси продавців.

— Що ж, доню, і ця професія потрібна, а тільки пошвидкош, згадаєш моє слово.

ДОЛЯ

закінчено, що вона стає дорослою. А це ненюка привітала з останнім шкільним днем.

— Поїду я, мамо.

Марія Климівна опустила на стілець, вранішня рішенням дочини. Скільки говорено-переговорено про це, скільки дум породила майбутня дочинина доля, і все ж... Привичаювала свою молодшеньку до догляду за коровами, здавалося, вже й справи пішли у неї на лад і люди поважають. Гадала, заміна буде

— Світу побачити хочу, — невесело мовила Галина.

Пораючись біля корів, Марія Климівна ні-ні та й стане задумливо. «Не інакше, як хтось підмовив. Ох доню, доню... Звикла вже ти тут, мені помагати. А доярка ти була б справжня. Он як голівки до тебе корівки повертали. Ласку відчували».

Слова матері справдилися. Закінчила Галина курси продавців, працювала у Веселому Куті в буфеті, а перед очима — вологі очі її Голубок і Лисок, котрим, як їй здавалося, вона зрадила.

Не витримала, пішла до голови колгоспу М. М. Добровольського.

— Дайте групу корів, — опустивши очі, мовила.

— Є така, але врахуй — там більше трьох місяців не було постійної доярки. Розумієш, що це значить?

— На все згодна.

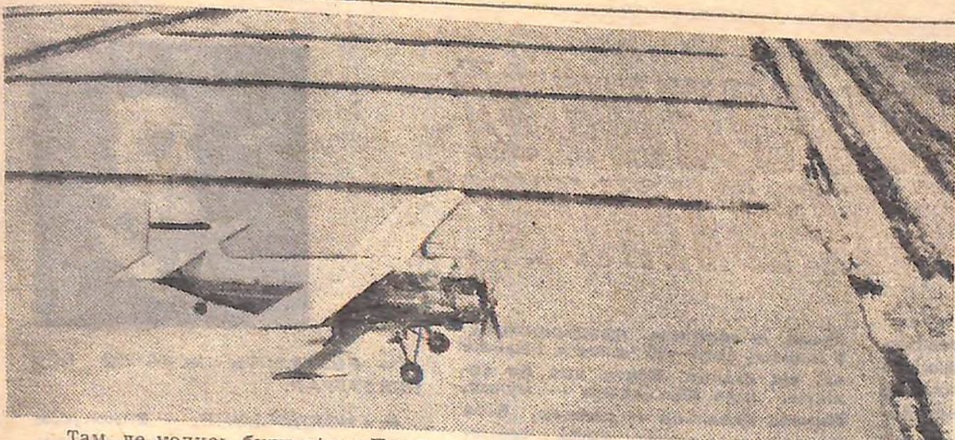
«КОРОВИ — РОГАТІ»

Водячи пальцем по букварі, малий Юрко розмірковував:

— Мамо, свині безрогі, а корови — рогаті.

— Розмуніку мій, — підхопила сина на руки, — вони ще й добрі, і розумні, і ласкаві.

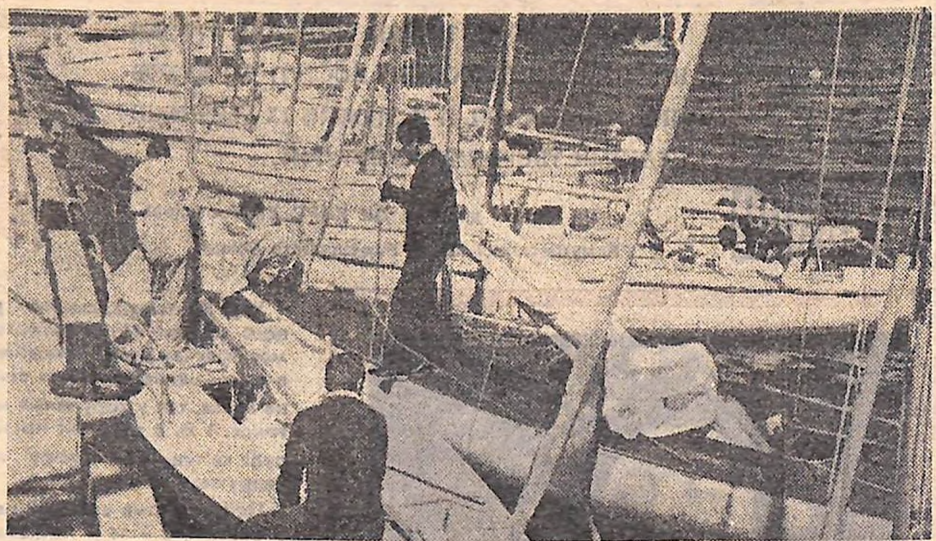
Згадала: коли оглянула групу корів, зробилося страшно. По чотирьох-п'яти кілограмів моло-

Там, де колись були піски Прибалхаської напівпустині, розкинулись зараз рисові плантації радгоспу «Бахбаїнської» Алма-Атинської області.

В столиці Латвії — Ризі нещодавно відкрився новий яхт-клуб. Це третя спортивна споруда для яхтсменів Риги.

Фото І. БУДНІВЧИХ І Ю. КУРДІНА. В. УЛАСЕВИЧА. АПН.

СРСР ОЧИМА ІНОЗЕМЦІВ

Головне — піклування про трудящих

В Радянському Союзі за запрошенням ВЦРПС гостював керівник профспілки муніципальних робітників Фіджі Санкаран Кучапан. Перед від'їздом на батьківщину С. Кучапан поділився з кореспондентом АПН своїми враженнями від перебування в СРСР.

— Мені, представникові тихоокеанської держави Фіджі, яка в цьому році відзначувала річницю своєї незалежності, випала честь приїхати в країну, що першою в світі знищила експлуатацію людини людиною і за пістолоття добила великих успіхів у всіх галузях життя. Я давно хотів своїми очима побачити, як живуть радянські люди, і зрозуміти, в чому секрет їх такої невпинної руху на шляху прогресу.

Розповідати про свої враження про Радянський Союз можна багато. Але я хотів би зупинитись лише на галузі, яка мене цікавила найбільше. Це — діяльність радянських профспілок, їх роль в поліпшенні життєвих умов радянських людей.

Побувавши на різних підприємствах, я побачив, як профспілки СРСР виконують це завдання. В цьому відношенні дуже велике враження на мене справило відвідання заводу «Будпластмас». Там для робітників створені відмінні умови праці. В цехах чистота і порядок, вміло застосовуються досягнення технічної естетики, яка, як відомо, дозволяє набагато краще і продуктивніше працювати. У всьому цьому видно турботу не лише адміністрації підприємства, але й місцевої профсоюзної організації.

Одним з яскравих проявів цього піклування є організація відпочинку трудящих підприємства. Робітникам надаються безоплатні або льготні путівки в будинки відпочинку і санаторії, в чудовий профіланторій заводу.

(АПН).

З БЛОКНОТА ЖУРНАЛІСТА

СОНЯЧНОГО лютого ранку приміський поїзд наближався до Балхаша. Славкові вже набридло їхати, оскільки поїзд зупинявся у цій засніженій пустелі майже через кожен кілометр.

— Знайомого аскакала зустріє, — жартували на адресу машиніста пасажирів при кожній зупинці, але незлобиво, вже звикли до того.

Тож, побачивши задимлені заводські труби, Славко полегшено зітхнув.

Службова кар'єра хлопцеві давалась швидко. Йому, як молодому спеціалісту (він щойно закінчив Кіровоградський будівельний технікум), виділили окремий об'єкт, де працювало близько тридцяти теслярів. Будівельники «дорощували» дерев'яного пульпопровода далеко від міста.

За об'єктом закріпили старенького «газика», якого вже років десять водив Ахмет Нуркенов. Він працював у Балхаші ще з тридцятих років, відтоді, як почав споруджуватись мідеплавильний завод. Проте говорити російською мовою так до пуття і не навчався, що не завадило йому швидко порозумітись із Славком. Нового майстра він називав по-своєму — Слалпа.

Літо прийшло несподівано. Власне, весни хлопцеві і не відчув. Хіба що температура піднялась до плюс сорока градусів. Щоправда, кілька тижнів зеленіла верболожа колючка, але кущі її росли так далеко один від одного і молоділи так недовго, що ця бідна рослина нічого суттєвого в пейзаж не внесла.

Ахмет часто запрошував Славка до своєї одинокості в гості.

— Ти, Слалпа, далеко від своєї хати. Давай обідати у моя сестра.

Хлопець з радістю погоджувався, бо знав, що тітонька Куляш завжди пригостить чимось смачним і обов'язково поставить перед ним велику миску кумису. А кумис при такій спекоті — продукт незамінний.

Поки «газик» кресив голім степом, обминаючи білі плями солончаку, Ахмет навчав Славка казахської мови, або ж в котрий раз розповідав легенду про голубе озеро.

«Жив колись у цих краях дуже злий бай Балхаш. І була у нього прегарна донька Ілі. Полюхав її красень-батур Чу. Але хлопець був бідний, і бай не хотів віддати за нього дівчину. Тоді Чу посадив Ілі на вірного коня Канурата і швидко вітру полетів з нею в степ. Та слуги злого бая наздогнали загоханих, і у кривавій сутичці загинули батур і красуня. Вірний Канурат

АХМЕТ — ПЛЕМІННИК АХМЕТА

не зміг пережити горя: він перетворився на камінну гору. Довго текли слюзи із ще живих очей Канурата, доки вони не перетворились на озеро, і в тому озері потонув злий бай Балхаш.

З тих пір і ниніть своєї хвилі озеро Балхаш. Неподальк біля нього височіє гора Коунрад. І течуть через степ дві річки — Ілі і Чу. Течуть і ніяк не можуть з'єднатись».

— Слалпа! Що то сидить? — запитував дорогою Ахмет.

— Кара гарга. Чорна ворона.

— Правильно. А там?

— Ала гарга. Біла ворона.

— Правильно, Слалпа! Молодець! Скоро аскакал будеш!

Непомітно надійшла осінь, а там і день, коли в кімнаті молодого спеціаліста з'явилась повістка у військкомат. Славко був хлопцем здоровим, зроду нічим не хворів, тож до армії йому відкрилась «зелена вулиця».

Хоч романтика військових буднів притягувала Славка, все ж йому шкода було прощатись із Балхашем, з бригадою, а особливо — з Ахметом, з яким по-справжньому здружилися. Тиснувши руку, він йому сказав:

— Подарую я вам, Ахмете Нуркеновичу, свою вишиванку на пам'ять. Будете згадувати Славку.

— Ой! Яке тобі спасибі! Я її на велике свято одягати буду.

У день від'їзду на дворі військомату Славко знову зустрівся з Ахметом. Той ходив навколо невисокого широкоплечого юнана з обв'язаним обличчям, розмахував руками і щось намазував йому по своєму. Уздрівши Славка, він кинувся до нього.

— Слалпа! Ай-ай, як добре! Мій племінник теж іде в армію. Ось він, дивись. Теж Ахмет, і теж — Нуркенов.

— Ахмет! — звернувся він до племінника. — Слухай Слалпа, він грамотний.

А потім до Славка: — Бережи його. Він ще нічого не бачив. В аулі виріс. А наша країна, ай-ай, яка велика. Хтозна, де служити доведеться.

Служити довелося їм у Сибіру. Акуратний і цупкий Ахмет швидко привернув увагу командування. Незабаром його призначили командиром відділення. Особливо вправлявся він у стрільбі. Там, де Славкові кулі бродили між «п'ятеркою» і «смертю», Ахметові лягали прямо в «десятку». Десь через рік на дивізійних навчаннях Ахмет відзначився, і йому надали відпустку додому. Повернувшись, він простяг Славкові незелений бурдюк і листа:

— Дядя Ахмет передає тобі уклін.

Славко розірвав конверт. На аркуші паперу великими літерами було написано:

«Дорогий кунак Слалпа!

Передаю тобі бурдюк з кумисом, який ти так любиш. А кінчиш службу — приїжджай. Я надіну твою гарну українську сорочку і пригощу тебе справжнім бешбармаком.

Твій Ахмет Нуркенов».

Б. КУМАНСЬКИЙ.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

НЕДІЛЯ, 5 ГРУДНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Гімн для дітей. (М). 9.15 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів. «Будильник». (М). 10.00 — Музичний кіоск. (М). 10.30 — Сьогодні — День Конституції СРСР. (М). 11.05 — «Сільські обрії». (Донецьк). 12.00 — Телефільм. (К). 12.25 — Українське кольорове телебачення. «Зірочка». (К). 13.00 — Художній фільм «Дзвонять відчинити двері». (М). 14.15 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. (М). 14.45 — Українське кольорове телебачення. Прем'єра документального фільму: «Миколаїв — корабельна сторона» і «Коровай наш, коровай». 15.15 — «Чуття єдиної родини». (К). 15.55 — Українське кольорове телебачення. Телефільм «Тигри на льоду». (К). 17.15 — «Вогні цирку». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — Кольорове телебачення. «Музичні зустрічі». (М). 18.45 — Кольорове телебачення. «Клуб нічодорожньої». (М). 19.45 — Художній фільм. (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — «Святковий вечір в Останіно». Концерт майстрів мистецтва. По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 17.55 — Наша афіша. (К). 18.00 — Телефільм. «Тані ж саі хлопці». (К). 19.00 — А. Чеков. «Нудна історія». Телевистава. (К). 20.30 — «На добраніч, діти!». (К). 20.45 — Фільм-концерт «Спиритон Монах». (К). 21.30 — Художній фільм «Депутат Балтики». (К).

ПОНЕДІЛОК, 6 ГРУДНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевізії. (К).

Художній фільм «Янго дорогий тобі твій лім». (К). 16.30 — Новини. (М). 16.40 — «Дітям про звір'я». (Ленінград). 17.10 — Програма польського телебачення. (М). 18.00 — Телевізії. (К). 18.15 — Республіканська фізико-математична школа. (К). 18.40 — Музичний фільм «Принцеса яка все бачить». (К). 18.50 — Від понеділка до понеділка. (К). 19.00 — Міжнародний турнір з боксу. (Ленінград). В перерві — програма «Час». На VI з'їзді Польської об'єднаної робітничої партії. (М). 22.30 — Кольорове телебачення. «А. Ма-зовше» — іраче всіх. Фільм-концерт. (М). 23.10 — Телевізії. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.00 — Телевізії. (К). 11.10 — Художній фільм «Янго дорогий тобі твій лім». (К). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — Художній телефільм «Музика Верді». (М). 19.00 — Художній фільм «Той, що народився в грозу». (К). 20.30 — «На добраніч, діти». (К).

ВІСІТОК, 7 ГРУДНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 11.25 — Телевізії. (К). 11.35 — Шкільний екран. Фізика для учнів 7 класів. (К). 12.10 — Телефільм «Пропано на крилах». (К). 13.00 — Міжнародна програма. (М). 14.00 — Концерт польської музики. (М). 17.20 — Наше оголошення. (Кіровоград). 17.25 — Бесіди лінаря. (Кіровоград). 17.40 — Телевізії. (К). 18.00 — Для школярів «Сонячні нольови». (Дніпропетровськ). 18.30 — Ленінський університет і т.д. (М). 19.00 — «Хроніка тижня». (Кіровоград). 19.10 — Прем'єра художнього телефільму «Донатор Слав». І та II серії. (М). 20.30 — Програма «Час». На VI з'їзді Польської об'єднаної робітничої партії. (М). 21.30 — «Телеекран пошани». (Волинськ). 22.15 — «Я ліру присвятив народній своєму». (К). 22.45 — «Старт». (К). 23.15 — Телевізії. (К).

ка на добу давала в середньому кожна.

— Розумієш, на яку групу йдеш? — страхав дехто. — Тут досвідчені доярки не впоратись, а тебе й кури загребуть.

— Не загребуть. — розсердилася тітка Марія Зарецька. — Допоможемо, дочко. А поспішай по-справжньому — побачиш результати.

І до своєї: — Що ж, порозганяти морівок мананет? Впорасься, — знову до Галини.

Впорасься... Це так легко лише говорити, а зробити... Вона б не пошкодувала ні сил, ні часу, тільки б довести надій від своїх тварин до рівня груп досвідчених доярок Раїси Джус чи Марії Зарецької...

«ТИХШЕ, МАМА ВЧИТЬСЯ»

Корови її повеселішали, заляскали боками та й надобів прибавили. Голубка, що нині вже близько двадцяти літрів молока щодоби, пізнає господиню ще здалеку, сповіщаючи про її прихід трубним ревом.

Справи ніби й налагоджувались, але до тих результатів, про які мріяла Галина, було ще далеко. Придивлялась до роботи матері, старших подруг. Ніби все робила, як і вони: вчасно годувала і напувала, дотримувала раціону. Щоправда, не так вона й далеко позаду від інших доярок, деяких уже й перегнала, але ж корови такі, що можна добитись кращого.

— Тихше, — гомоніла Юрко до нішки, — мама вчиться. Так, прийшов момент, коли Галина зрозуміла, що без підручників не обійтись. Нелегко було самотужки освоювати професію зоотехніки, але ніччю потрібно. Хай не повний курс, хай тільки вивчити найнеобхідніше. Але необхідним виявилось все. І вона, відриваючи години від сну, наполегливо сиділа над розкритою книгою, аж поки не злипались повіки. А вранці знову на ферму.

Вона довела подругам, що доїльна установка «Імпульс» — річ не лише корисна, а й потрібна. Дехто говорив, що корів споконвіку доїли руками, і машини вони нізачо не віддають всього молока. Галині ж віддавали. Все. Бо ще коли

монтували доїльну установку, молода доярка весь час придивлялася, що й до чого, а підручники доповнили ці знання. Своім досвідом поділилася з подругами.

СЛАВА — РІЧ ПРИЄМНА

Галину в колгоспі помітили. Бо не буває таких випадків, коли людина чесно трудиться, має відмінні результати своєї праці і не користується повагою оточуючих. З нею почали радитись і старші доярки. А коли школярі запросили в гості передову доярку, керуючий першим відділом С. Ф. Скалько запропонував піти Галині Сухаревській.

— Я вдячна долі, — гаряче говорила молода доярка юнакам і дівчатам, — що вона дала мені можливість працювати там, куди кликало серце. Не знаю, як склалося б моє життя, чи була б я щаслива, якби не улюблена робота, друзі по праці, відчутність результатів. А

вони у Галини Сухаревській ніякі справді відчутні. Від кожної корови надійшла на 500—600 літрів більше, ніж надійли в середньому по колгоспу. Вона виплекала корів-рекордисток, на яких з доброю заздрістю поглядають зараз доярки.

«ЧЕРВОНА РУТА»

Лише ведучий оголосив назву пісні та її виконавицю, як в залі пролунали оплески. До них звикнути не можна, вони завжди хвилюють. А ще покладають велику відповідальність на співачку, бо глядач оплесками ніби авансує, обманути його сподівання не можна.

Червону руту

Не шукай ввечорами... Голос у Галини приємний, проникливий, хвилює і бентежить. І знову в залі глибока тиша. Галина співає ще і ще. Про небо, про зорі, про життя.

В. ДІМІН.

Колгосп «Україна»
Знам'янського району.

«СОЦІАЛІЗМ НЕ ТІЛЬКИ ВІДКРИВ ТРУДЯЩИМ МАСАМ ШИРОКИЙ ДОСТУП ДО ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, А Й ЗРОБИВ ІХ БЕЗПОСРЕДНИМИ ТВОРЦЯМИ КУЛЬТУРИ».

(із Звітної доповіді ЦК КПРС XXIV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу).

НАРОДНИЙ БАРВІНОК

Солістка хору Алла Голобородько; внизу — співає самодіяльний народний хор «Барвінок»; вгорі праворуч — керівник хору Олег Смолянський. Фото І. БЕЗДІТНОГО.

Хор Кіровоградського ремонтного заводу «Укрспільгосптехніки» має красиву назву «Барвінок». І як в однійменній рослині вічнозелене листя, так у хорі вічно молодий голос. І як в рослині постійно голубі квітки, так у хорі постійно напруження і знахідки.

Цей колектив відомий не лише в області, а й за її межами. Створений в 1968 році, «Барвінок» уже в 1969 році став лауреатом обласної хорової декади, а ще через рік — лауреатом республіканського конкурсу, присвяченого 100-річчю від дня народження В. І. Леніна.

Напередодні Дня Конституції хору присвоєно високе звання народного.

Наш кореспондент зустрівся із художнім керівником народного самодіяльного хору «Барвінок» Олегом Панасовичем СМОЛЯНСЬКИМ і попросив відповісти на кілька питань.

— ЧИМ МОЖНА ПОЯСНИТИ УСПІХ?

О. СМОЛЯНСЬКИЙ: — Перш за все любов'ю людей до пісні, до

краси, їх великою працьовитістю. У нашому хорі — 60 чоловік, і майже всі від станції. Взяли хоч би солістів. Ліда Юрковська — муляр, Микола Ковальов — слюсар, Віра Дмитрієва — муляр, Люба Чернега — працівник бухгалтерії, Алла Голобородько — табельниця.

Хоч дев'яносто відсотків учасників хору — люди комсомольського віку, але вже можна назвати і ветеранів. Це — інженер-технолог заводу Олександр Пуда, тонар Валентина Ліпінська, електрик Віктор Дубиневич, слюсар Микола Лунашун і його дружина (вона тонарем працює) Альбіна, електрозварник Микола Яценко, слюсар Володимир Фатеев та інші.

Зрозуміло, що заняття в хорі відбирають чимало часу. Але людина, як кажуть, живе не хлібом єдиним. Прагнення до духовних багатств настільки велике, що забувається і втома після робочого дня.

В хор записуються цілими сім'ями. Так у нас зараз співають брати Олександр і Олексій Одороні, дружина Олексія Катерина, їх сестра Валя, яна, працюючи шліфувальницею, навчалася у музичній школі, тепер сама викладає музику.

Заняття в хорі спонунали і Ліду Юрковську та Віру Дмитрієву поступити до музичного училища.

— РОЗКАЖІТЬ КОРОТКО ПРО РЕПЕРТУАР.

О. СМОЛЯНСЬКИЙ: — Виконуємо ми пісні радянських композиторів, старі і сучасні народні пісні. Зокрема, такі: В. Філіппенко «Від серця до серця», І. Віленського «Пісні про рідну землю», Г. Вірьовки «Схвалось сонце», народні пісні «Ой у саду, у садочку», «А чий то нінь стоїть?» та інші.

— ОЛЕГ ПАНАСОВИЧ, ЯКІ ПІСНІ ВИ НАПИСАЛИ СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «БАРВІНКУ»?

— До 100-річчя від дня народження В. І. Леніна «Ленінська зоря» на слова Валерія Юр'єва пісню «Працю славимо землю свою». До 50-річчя утворення Союзу РСР готуємо нову пісню «Будьмо здорові». Музика моя, слова Дмитра Білоуса.

— ЯК КОЛЕКТИВ СПРИЙНЯВ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПРИСВОЄННЯ ВИСОКОГО ЗВАННЯ?

— Звичайно, це велика радість для всіх. Але ми розуміємо, що це звання вимагає ще вище піднести майстерність.

НА СЦЕНІ робиться щось неймовірне. З темряви на середину освітленого кола виринає співак. Виригаючи в мікрофон нечленороздільні звуки, занепадаючи, він біжить по естраді. Потворно замикається, намагається по підлозі сцени. За чверть години його настрій «заражаються» глядачі. Підхоплюють снайперським ритмом музики, сотні молодих людей, наслідуючи співака, з відчуженим виглядом сминаються в конвульсії «танцю». Несамовитість подвоюється, коли він синдає з себе і шпурляє в натовп куртку, потім сорочку. Дівчата дають на собі постріли, хлопці з розлюченими обличчями намагаються залізти на естраду. Навіть поліція нічого не може вдіяти і відступає перед диким натиском фанатиків. Тих, хто падає, топчуть, дзвенять шибки, тріщать ірісла.

Звідки такий психоз? Невже він виниклий випадково? Навіщо він виниклий випадково? Нічого подібного. Просто перед нами «ідол». Кумир присутніх, предмет їх обожнювання і любові. Вони розбирають пластинки із записами його пісень. Прагнуть одягатися, як він, ходити його походкою, носити зачіску, яну носить він, наслідувати його манери говорити, палити, усміхатися і танцювати, а коли пощастить, хтось із них може стати і власником його фотографії з автографом, або шнурка від його черевина...

«ШОУ-БІЗНЕС», АБО ЯК РОБЛЯТЬ «ІДОЛІВ»

І політикам. До «ідолів» надто доброзичливі власті. «Ідолопоклонство» культивується і заохочується, бо коли десятки і сотні тисяч молодих людей захоплюються певним естрадним мумиром, це відвертає їх від інших турбот, не дає можливості серйозно подивитися навколо себе і над чимсь замислитися. Індустрія по створенню «ідолів», або, як її ще називають на американський манір, «шоу-бізнес», не тільки величезний грошовий вигравш, що дає йому трагічної глибини, важливіше, ця індустрія виробляє мрії та «ідеали».

...Отже, як народжуються

Але як же можна співати без голосу, запитаєте ви? — Ніколи таємниці тут нема, — заявляє генеральний директор фірми пластинки, яка досягла найбільших успіхів, Едді Барнел. — Надайте йому зазвичай гарну студию з хорошими інженерами, і ви одержите хорошу пісню. Для нього голос співака — це передусім коливаний стрілок приладів і світло індикаторів. З допомогою інженерів і реле він укорочує або подовжує звуки, примушує голос тремтіти або надає йому трагічної глибини, піднімає до різного фальцету або м'яко спускає до грудної тональності.

пропонують. Контракт Франсуази Арді, наприклад, забороняє їй змінювати раз і назавжди затверджену фірмою зачіску... «Корнак» регулює особисте життя молодих людей, що потрапили до його рук: підшукує для них наречених, представляє їх інтереси у фінансових і ділових переговорах. В залежності від здібностей, зв'язів, матеріального забезпечення «діла» і спритності «корнака» мелодія нової пісні з навізливим повторенням імені її виконавиці починає переслідувати французів буквально по п'ятах. Вона лунає по радіо вранці, опівдні, після

обіду, ввечері, іноді до 15 разів на день.

Наступний крок — прагнення «корнака», тепер уже в союзі з пластинковими фірмами й радіотелевізійними ділками, прощохнути своє дітище на сцену, найкраще — паризького мюзік-холла «Олімпія». Тут слід сказати, що «Олімпія» — не просто концертний зал на Великих бульварах з двома тисячами місць. Його підмостки — це естрадний Олімп французького музичного життя. Не піднімає сюди артист, не буде ні загального визнання, ні слави.

Природно, що до кожного дебюту ретельно готуються. Ось тут і розгортається на повну потужність діяльність «шоу-бізнесу». Підраховано, що дебют молодого артиста обходиться приблизно в 200—300 тисяч франків. На щіт ж витрачаються навіщо? На створення навіщо? «Ідола» реклами, підготовку його до зустрічі з публікою, технічне оснащення залу, обробку майбутніх глядачів. На останні два моменти звертається особлива увага. Помічено, що чим слабші голосові й артистичні дані співака, тим більш могутній, оглушливий вал звуків обрушується на його слухачів. Цей вал, що в десятки разів перевищує здатність людського слуху сприймати зовнішнього звуку, приводить нас у стан шону, оціпіння. До того ж у залі починають бушувати пристрасі. Це в дію приводяться «ідолопоклонники» — так звані «фанати», категорія молодих людей і дівчат, чия поведінка походить від «популярності» того чи іншого співака. Це вони зустрічають і проводжають бізонічним ревом свого мумира, натрапляють на собі сорочки і волосся, в екстазі намагаються по підлозі. Вищою

мірою виявлення «фанатизму» свого захоплення вважається розтрощення кількох рядів крісел залу для глядачів і втручання поліції.

Естрадна співачка Шейла була «зроблена» імпресаріо Клодом Каррером з непомітної 16-річної продащиці Анни Шансель. Каррер зі своїм компаньйоном англійцем жував її на 10 років, підписавши відповідний контракт з батьками дівчини. Момент появи Шейли на естраді був вибраний Каррером досить вдало. Франція — країна з дуже молодим населенням, яке при мінімальному стані справ у галузі освіти і професійного навчання, дуже чутливе до всього, що стосується цих проблем. Водночас в той музичний сезон спостерігалася надзвичайна бідність пісенного репертуару, що визначилося до того ж песимізмом, і раптом на цьому фоні в ефір проливалася завзята пісення «Заніжено шолоу». Виконавиця — одягнена по-шмільному дівчина з косичками, хостинками — Шейла. Всього разом узяті, — актуальність (слова написав сам імпресаріо), мелодія, симпатична виконавиця, її манери забезпечили пісні успіх. Записана на пластинку, вона стала грамофонним бестселлером того року. Шейла «пішла», 22 мільйони проданих пластинок і піснями (взагалі майже безголосі Шейли) зробили її мільйонеркою.

Пісня — товар, виконавець — діло — це стало нормою. Зовсім погано, якщо «мумир на час» не зміг використати «шоу-бізнес». Ми нас сезон, і, навіряд чи хто, небадь згадає його ім'я і його пісні. Буде новий сезон — будуть нові «ідоли».

Ю. ПОЛЯКОВ.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

316050 ГСП, Кіровоград, 50, вул. Луначарського, 30.
Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дамитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Гляки, 2.